

Haat tegen Marokkanen en Antisemitisme op Twitter

Scanneronderzoek door het Meldpunt Discriminatie Internet (MDI)

www.meldpunt.nl

Meldpunt Discriminatie Internet, 19 mei 2014

Samenstelling: Ronald Eissens

© Copyright Stichting Magenta, Meldpunt Discriminatie Internet, Amsterdam, 2014.

Inleiding

Het Meldpunt Discriminatie Internet is in Nederland de instelling die meldingen over discriminerende uitingen gedaan op Internet behandelt. Los van haar jaarverslagen onderzoekt het MDI met zekere regelmaat hoe het op Internet staat met bepaalde vormen van discriminatie. Wij publiceren daarover rapporten, zoals bijvoorbeeld ons Onderzoek *Moderatiebeleid Interactieve websites* (2008) en *Rechtsextremisme op Internet* (2009). Soms doen wij echter een zogenaamd scanneronderzoek, een kortlopend onderzoek gedurende een bepaalde periode, naar aanleiding van een bepaald onderwerp en/of gebeurtenis.

Dit jaar is er gekozen voor Twitter. Aangezien Twitter de afgelopen jaren een van de belangrijkste communicatiemiddelen op Internet is geworden en veelvuldig wordt gebruikt voor het bediscussiëren van (maatschappelijke) onderwerpen, leent het zich bij uitstek voor onderzoek naar wat er 'speelt' onder Internet gebruikers en in de samenleving. Zoals op alle onderdelen van de Sociale Media en Internet vind men op Twitter discriminerende uitingen, uitingen die aanzetten tot haat en zelfs uitingen die oproepen tot geweld of moord.

Voor het onderzoek dienden zich twee gebeurtenissen aan die zeer interessant waren. De eerste op 19 maart, het 'Minder Marokkanen incident', waarbij PVV leider Geert Wilders op een uitslagenavond in Den Haag aan de aanwezigen vroeg of zij meer of minder Marokkanen wilden. De aanwezigen scandeerden 'minder, minder, minder'. Wij vroegen ons af in hoeverre dit aanleiding zou geven tot een vermeerdering van anti-Marokkanen uitingen op Twitter. Wij hebben onderzoek gedaan naar uitingen tussen 1/1/2014 en 19/3/2014 en daarna, van 19/3/2014 tot 19/5/2014.

De tweede gebeurtenis is de discussie rond de dodenherdenking op 4 mei, over het niet specifiek noemen van vermoorde Joden en de Holocaust. De discussie over wie te herdenken en hoe te herdenken is al enige jaren gaande maar kwam dit jaar opnieuw uitgebreid in het nieuws. Ook hier stelden wij ons de vraag wat de effecten van deze discussie was op uitingen via Twitter. Wij hebben onderzoek gedaan naar uitingen tussen 19/4/2014 en 3/5/2014 en daarna, van 4/5/2014 tot 19/5/2014.

De hoofdpunten in het kort.

Het aantal negatieve tweets over Marokkanen steeg van 22 per dag naar 978 per dag na 19 maart 2014, de dag waarop het 'Minder Minder Minder' incident plaatsvond. Voor 19 maart constateerden wij 1.717 negatieve tweets over Marokkanen, daarna 59.717, een enorme stijging, met als hoogtepunt 22 maart 2014. Op die dag werden er 4.489 tweets gedaan die negatief waren t.o.v. Marokkanen.

Het aantal negatieve tweets over Joden voor de dodenherdenking op 4 mei 2014 staat op 2.550. Het aantal negatieve tweets daarna staat op 1.461. Voor 4 mei was het daggemiddelde 170 per dag, na 4 mei was dit 97. Er is hier dus geen sprake van een stijging vanwege de discussie rond de dodenherdenking. Wel is het zo dat het aantal negatieve tweets over Joden gemiddeld erg hoog is, bijvoorbeeld t.o.v. de gemiddeld 22 negatieve tweets per dag over Marokkanen in een 'normale situatie' zonder incidenten.

Resultaten in cijfers

Tweets over Marokkanen

Er werden in de meetperiode 61.434 tweets gevonden met discriminerende benamingen voor Marokkanen of negatief over Marokkanen. 1.717 daarvan werden gedaan in de periode tussen 1 januari 2014 en 18 maart 2014, een periode van 77 dagen. Het gemiddelde lag op 22 uitingen per dag.

59.717 van de tweets werden gedaan tussen 19 maart 2014 en 19 mei 2014, een periode van 61 dagen. Het gemiddelde van deze kortere periode lag op 978 tweets per dag met een hoogtepunt op 22 maart van 4.489 tweets negatief t.o.v. Marokkanen.

Discriminerende benamingen in tweets over Marokkanen voor 'Minder, Minder, Minder' op 19 maart

Trefwoord(en)	Aantal tweets	Gemeten periode	
Rifapen	55	1/1/2014 tot 19/3/2014	
zandnegers	18	Idem	
kutmarokkanen	135	“	
Kut Marokkanen	250	“	
Bontkraagjes	123	“	
Minder, minder, minder, Marokkanen	1136	“	
Totaal	1717	“	

Discriminerende benamingen in tweets over Marokkanen na 'Minder Minder Minder' op 19 maart

Trefwoord(en)	Aantal tweets	Gemeten periode	
Rifapen	62	19/3/2014 tot 19/5/2014	
zandnegers	30	Idem	
kutmarokkanen	293	“	
Kut Marokkanen	344	“	
Bontkraagjes	229	“	
Minder, minder, minder, Marokkanen	183.624 waarvan 58.759 Negatief*	“	
Totaal	59.717	“	

*Door het bijzonder hoge aantal van de tweets waren wij niet in staat deze per stuk te beoordelen. Wel hebben wij op basis van steekproeven kunnen constateren dat 32% (58.759) van deze tweets negatief is t.o.v. Marokkanen.

Tweets over Joden

Er werden in totaal 4.011 tweets gevonden met discriminerende benamingen Joden of negatief over Joden. 2.550 daarvan in de periode tussen 19 april 2014 en 3 mei 2014, een periode van 15 dagen, en 1.461 in de periode tussen 4 mei 2014 en 19 mei 2014, opnieuw een periode van 15 dagen. Het gemiddelde aantal voor Joden negatieve tweets lag voor 3 mei op 170 per dag en na 3 mei op 97 per dag.

Tijdens de meetperiode was er niet alleen een piek in uitingen rond 4 mei (630 van het totaal aantal uitingen) maar ook op 20 april, een datum die op het eerste gezicht weinig betekenis heeft. 931 van het totaal van aantal uitingen werd gedaan op deze datum. 20 april is de geboortedag van Adolf Hitler. Naschrift 21-5-2014: oplettende twitteraars wezen ons er op dat op 20 april de voetbalwedstrijd PEC Zwolle-Ajax was en dat dit eerder de reden zou kunnen zijn van de vele anti-Joodse uitingen. Het valt echter moeilijk vast te stellen of uitingen als 'Kanker Joden

moeten dood' gedaan worden door voetbalsupporters, Neo-Nazi's of een combinatie van beiden. Dit valt soms af te leiden uit de gebruikte Twiternamen, maar meestal niet. Het doet ook niets af aan de ernst van de uitingen.

Discriminerende benamingen/tweets over Joden voor de discussie over de 4 mei herdenking en het niet specifiek noemen van Joden en de Holocaust

Trefwoord(en)	Aantal tweets	Gemeten periode	
KK Joden	317	19/4/2014 tot 3/5/2014	
kutjoden	146	Idem	
Kut joden	431	“	
Kankerjoden	67	“	
Vieze joden	120	“	
Teringjoden	31	“	
Hamas, Hamas, Joden aan het gas	20	“	
Joden moeten dood	11	“	
Joden	Niet te meten*	“	
Jood	2.994 waarvan 1.407 negatief**	“	
Totaal	2550		

Discriminerende benamingen/tweets over Joden na 4 mei, naar aanleiding van de discussie over de 4 mei herdenking en het niet specifiek noemen van Joden en de Holocaust

Trefwoord(en)	Aantal tweets	Gemeten periode	
KK Joden	425	4/5/2014 tot 19/5/2014	
kutjoden	20	Idem	
Kut joden	181	“	
kankerjoden	75	“	
Vieze joden	59	“	
Teringjoden	0	“	
Hamas, Hamas, Joden aan het gas	37	“	
Joden moeten dood	22	“	
Joden	Niet te meten*	“	
Jood	1.367 waarvan 642 negatief**	“	
Totaal	1461		

*'Joden' is ook een Spaans woord. Hierdoor ontstaat een zodanige vervuiling met het Nederlandse woord dat onderzoek momenteel niet haalbaar is.

**Gemiddeld 47% van het gebruik in tweets van het woord Jood was in de meetperiode negatief.

Conclusies

Het verband tussen gebeurtenissen in de maatschappij en de gevolgen hiervan voor uitingen op Internet is evident. Reeds aanwezige negatieve beelden over bevolkingsgroepen worden regelmatig versterkt door nieuws, door discussies die plaatsvinden in de politiek en de samenleving, en ook door uitingen die worden gedaan door politici en opinieleiders. Dit alles heeft haar weerslag op de manier waarop er op Internet wordt gesproken over bijvoorbeeld bevolkingsgroepen en natuurlijk ook op de hoeveelheid uitingen op Internet. Een uiting die op zichzelf al een discriminerende en/of negatieve waarde heeft (minder Marokkanen, Kut Janker Joden) neemt alleen al een hoge vlucht door eenvoudig herhalen, bijvoorbeeld op sociale media zoals Twitter en Facebook. Het idee dat Internet een grote zeepkist en afreageerruimte is waar alles lijkt te kunnen en mogen versterkt deze neiging.

Het 'minder minder minder' incident heeft dan ook geleid tot een overmaat aan negatieve uitingen over Marokkanen. De discussie over de 4 mei dodenherdenking en het niet noemen van Joden en de Holocaust heeft op zich niet tot een structurele verhoging geleid van het aantal voor Joden negatieve uitingen op Twitter, maar het onderzoek heeft wel laten zien dat deze uitingen al hoog waren, ook in een periode zonder 'incidenten, waarbij her zeer interessant is dat geboortedag van Adolf Hitler, 20 april, een rol speelt als dag om antisemitische uitingen te doen.

Er is de neiging om discriminerende uitingen soms te zien als uitingen naar aanleiding van een maatschappelijk debat, of zelfs als onderdeel van een maatschappelijk debat. Dit wil, zowel door politici als het Openbaar Ministerie nog wel eens beargumenteerd worden bij discussie over discriminerende uitingen; 'Dit moet kunnen want het is onderdeel van het maatschappelijk debat'. Het begrip 'maatschappelijk debat' is zeer diffuus; wie bepaalt of iets een maatschappelijk debat is, blijft altijd onduidelijk. Hoeveel mensen moeten over een onderwerp discussiëren, hoeveel publiciteit moet er zijn, hoeveel reacties op Internet om te kunnen spreken van een maatschappelijk debat?

Om twee redenen denken wij dat er bij de door ons onderzochte tweets geen sprake is van een maatschappelijk debat. Ten eerste is er bij de onderzochte tweets sprake van een groot aantal uitingen die intrinsiek een discriminerende waarde hebben, zoals Kutmarokkanen en Kut Kanker Joden. Er is hier geen sprake van een debat. Bovendien, een debat dat ervan uitgaat dat Marokkanen en Joden 'kut' of 'kut kanker' zijn, is geen debat maar een scheldpartij. Ten tweede kunnen uitingen die oproepen tot 'minder Marokkanen' ook niet worden bestempeld tot debat. Men wil dat een deel van de Nederlandse bevolking weggaat op basis van haar afkomst. Dat is geen debat, dat is haat zaaien op grote schaal. Bovendien zou een maatschappelijk debat over de wenselijkheid van de aanwezigheid van een bevolkingsgroep ingaan tegen artikel 1 van de grondwet en het Europese Verdrag voor de rechten van de mens (EVRM).

Ook los van dit onderzoek noteren wij dat er sprake is van een flinke verruwing op Internet; schelden, beledigen, bedreigen en discrimineren is de norm geworden. Het is daarom hoog tijd om op scholen, te beginnen bij lagere scholen, 'goed gedrag op Internet' op te nemen in de curricula, waarbij de nadruk meer moet liggen op gedrag dan op technische vaardigheden.

Voorbeelden van gescande uitingen (Tweets) over Marokkanen

Rifapen

- Als ze een kluis van 200 kilo moeten tillen kunnen die rifapen ineens wel hard werken
- Dan wel meldpunt Rifapen... Geen menselijk ras dus geen discriminatie;)

- Waar doen de rifapen eigenlijk aangifte tegen? Bevestiging vooroordeel? Vertegenwoordiging v/h volk? Bedreiging?
- De politie heeft door het opnemen van de aangiftes tegen Wilders geen tijd meer voor mensen die beroofd zijn door geïmporteerde rifapen.
- Schelden met kanker is wat jullie rifapen kunnen. Oh ja en bedreigen. Gelukkig zijn er nu al 2 minder. Minder, minder, minder.
- Ik ben geen racist: ik juich gewoon als er weer twee rifapen worden afgeknald omdat ik van mijn eigen volk houd, snap dat dan!

zandnegers

- Dan hier ook maar een burgeroorlog, maar ik laat me niet mijn land afnemen. En zeker niet door een stel zandnegers!
- Zijn er weer zandnegers boos op Wilders?
- 'Zandnegers op gemotoriseerde kamelen' dat zijn het

Kutmarokkanen

- dan moeten die kutMarokkanen ook onze vrouwen niet voor hoer uitmaken, zie ze liever gaan
- 1e stap naar verplichte sterilisatie "@NL_Strijder: kutmarokkanen ... zouden ze alleen nog met een vergunning kinderen mogen hebben!" #pvv
- laat die kutmarokkanen op donderen ze hebben hun tijd gehad hier hup weg
- kutmarokkanen wanneer gaan jullie land uit?
- Jezus. Wat haat ik die kutmarokkanen

Bontkraagjes

- Binnenkort zullen de eerste bontkraagjes s 'avonds op pad gaan om een huis te overvallen ..vermomd als Bert
- Bontkraagjes maken geen schulden omdat ze hun familie te eten moeten geven, hoor. Het is om luxe artikelen, en drugs. Merkengeilheid.
- veel minder bontkraagjes..JA! GeenStijl: JAAAAA! AANGIFTEPOLONAISE TEGEN GREET!
- Dode door schietpartij snackbar in Eindhoven Gaan die bontkraagjes nu ook weer demonstreren ?
- Zijn jullie ook voor Minder, minder, minder !! of worden die bontkraagjes niet geschaduw.

Minder Minder Minder (Marokkanen)

- Ga zo door. Minder, minder! RT "@PownedTVFeed: Bende vlucht naar Marokko
- GeenStijl: Nederland: 'Minder, minder, minder Marokkanen'
- MINDER MINDER MINDER MINDER
- Nederland weer last van een extreem vuurgevaarlijke Mohammed...minder minder minder
- VOLKSKRANT LIEGT EN MANIPULEERT dutchfreepress.nl/volkskrant-lie... via @DutchFreePress MINDER MINDER MINDER! Mohammedanen
- Tsja Diederik, 43% wil minder Marokkanen, vervelend voor je hoor, maar schrik niet: ook 27% van de PvdA-ers wil dat!

Voorbeelden van gescande uitingen (Tweets) over Joden

- gatverdamme kk joden, kan ze nie aanzien gewoon echt niet..
- Jahahaha kk joden
- Werd net aaangehoude door de kkk joden kk hoerenn pdenken dat ze slimmer zijn en proberen dingen uit je mond te halen <http://myloc.me/2vU26>
- voor elke vieze kanker jood die godverdomme nog een keer stoer praat over die kk joden, heb ik binnekort wat mee af te handel
- Rot op met jullie stilte, kutjoden
- KUTJODEN OPROTTEN MET DIE LUI
- Opflikkeren met die vieze kutjoden
- ik haat de kanker joden, het zijn geniepige mensen. En ze moeten dood getrapt worden
- joden moeten dood!